

**СТРАТЕГИЧЕСКА
РАМКА**

ЗА РАЗВИТИЕ

НА ОБРАЗОВАНИЕ, ОБУЧЕНИЕ И УЧЕНЕ

В СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „ДИМИТЪР МАТЕВСКИ“

2022 - 2030 ГОДИНА

Настоящата рамка за развитие на образованието и обучението в Средно училище „Димитър Матевски“, е разработена и съобразена със Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030), с цел съобразяване изготвенето на училищни планове и политики с приоритетите на държавата.

Приета е на заседание на педагогическия съвет с Протокол № 7 от 28 април 2022 година.

1. ВИЗИЯ:

Отчитайки качествено променената социална среда и роля на образованието, обучението и ученето в съвременните общества, както и постиженията и проблемите пред българското образование, настоящата Стратегическа рамка формира следната Визия за образованието, обучението и ученето в Средно училище „Димитър Матовски“ през 2030 година:

През 2030 година всички български младежи завършват училищно образование като функционално грамотни, иновативни, социално отговорни и активни граждани, мотивирани да надграждат своите компетентности чрез учене през целия живот.

Осъществяването на Визията ще доведе до следните резултати:

Средно училище „Димитър Матовски“ през 2030 година предлага максимално сигурна, здравословна, екологична и подкрепяща среда, където си дават среща образователни традиции, иновативни педагогически решения и дигитално развитие. Те непрекъснато се развиват като пространства за учене и развиване на интересите, за отдых и взаимодействие между деца, ученици, родители и местна общност, обединени от споделени ценности за постигане на общозначима цел — формиране на знаещи и можещи личности, способни да правят отговорни избори и да реализират целите си в динамична и конкурентна социална среда.

Педагогическият специалист през 2030 година е компетентен, подкрепящ, диалогичен, отворен за иновации, с мисия и с нагласа за постоянно учене и развиване на личностните си и професионални компетентности, да мотивира и да вдъхновява децата и учениците, да им помага да изграждат умения и компетентности, които да прилагат в различни житейски и професионални ситуации. Той помага на учениците за тяхното когнитивно, творческото, личностно и емоционално развитие, работейки в партньорство с родителите и заинтересованите страни.

Учениците през 2030 година притежават компетентности и се стремят към личностно развитие и усъвършенстване през целия живот. Те притежават нагласа за успешна социална и професионална реализация и за принос към обществото. Те са активни граждани, които съхраняват традиционните ценности и работят за цялостно подобрене на социума и обществено благополучие.

2. Приоритетни ОБЛАСТИ:

В Средно училище „Димитър Матовски“ са определени 8 приоритетни области за развитието на образованието и обучението до 2030 година. Приоритетните области обхващат всички значими хоризонтални предизвикателства в образованието и обучението при следване на цялостен подход и в съответствие с определените области на политиките.

1. Компетентности и таланти
2. Мотивирани и креативни учители
3. Сплотени училищни общности и системна работа с родителите
4. Ефективно включване, трайно приобщаване и образователна интеграция
5. Образователни иновации, Дигитална трансформация и устойчиво развитие
6. Реализация в професиите на настоящето и бъдещето
7. Учене през целия живот
8. Ефикасно управление и участие в мрежи

ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ 1 КОМПЕТЕНТНОСТИ И ТАЛАНТИ

Целта при придобиване на съвременните ключови компетентности ще бъде развитие на личностния потенциал на ученика, осигуряване на условия за удовлетворяване на индивидуалните му потребности и ранно откриване на заложбите и талантите му.

Акценти при обучението ще бъде изместен от възпроизвеждане на готови знания към развитие на съвременни умения и практическа приложимост на изучаваното учебно съдържание, както и върху социалната и емоционалната интелигентност на учениците.

За осъществяването на целите на политиката ще се осъществява партньорство и ефективно с родителите и другите заинтересовани страни.

Цели и групи мерки/Дейности:

Цел 1.1. Обучение, ориентирано ком формиране и развитие на ключовите компетентности и на умения за живот и работа през XXI век

- Създаване на условия и подкрепа за интегриране на учебното съдържание с фокус върху ключовите компетентности;
- Използване на интердисциплинарни учебни планове и учебни програми;
- Смяна на фокуса на обучението от преподаване на знания към овладяване на ключови компетентности и развитие на способности да се решават проблеми;
- Акцентиране върху формиране на научна, финансова, дигитална медийна грамотност и дух на предприемчивост и иновации;
- Изучаванена чужди езици и придобиване на дигитални и комуникативни умения;
- Развитие на ключови компетентности и умения за живот през XXI век чрез средствата и формите на различните изкуства, науки, технологиите и спорта;
- Създаване и използване на разбираеми, атрактивни и съвременни средства за постигане на очакваните резултати от обучението - познавателни книжки, учебници, учебни помагала, достъп до електронно четими учебници, електронни ресурси, подпомагащи придобиването на необходимите компетентности и стимулиращи развитието на личностни, социални и граждански умения и на емоционална интелигентност;
- Използване система от инструменти за измерване на постигането на основни резултати от обучението в хода на вътрешно оценяване, опиращи се на дескриптори (ключови думи);
- Ориентиране на оценяването към ключовите компетентности с акцент върху функционалната грамотност в областта на четенето, математиката, природните науки, както и към межкултурни компетентности, умения за решаване на проблеми в екип и метакогнитивни умения;
- Прилагане на система за провеждане и оценяване на изпитите в системата на училищното образование в електронна среда;
- Участие в системата за представяне на тенденциите в постиженията на учениците по училища и региони;
- Формиране на умения при учениците да използват придобитите компетентности при изпълнение на ежедневни задачи, за справяне в сложни и непознати житейски ситуации в променяща се околна среда;
- Придобиване на интегрален микс от компетентности чрез свързване на знанията и уменията от различни области за прилагане на наученото в практически ситуации, поощряване на ученето чрез преживяване и решаване на реални проблеми;
- Създаване на условия и подкрепа на екипната работа на учителите за интегриране на учебното съдържание, за ефективно осъществяване на междупредметни връзки и за работа върху усвояване на свързващите (трансверсални) компетентности у учениците;
- Интегриране на дигиталната и медийната грамотност в обучението по всички учебни предмети;
- Системно взаимодействие с родителите за формиране и развитие у децата/учениците- на ключовите компетентности и на умения за живот и работа през XXI век.

Цел 1.2. Възпитание в ценности

- Насърчаване на ценностно-ориентирано поведение и създаване на атмосфера в класната стая, благоприятстваща формиране на социални и граждански компетентности;
- Реализиране на инициативи за съхраняване и утвърждаване на българската национална идентичност и популяризиране на българския език, традиции и култура;
- Възпитание, насочено към изграждане у учениците на стремеж за изказване на информирано мнение, за проява на взаимно уважение, разбирателство и сътрудничество; възпитание в доброта;
- Обучение, насочено към приобщаване към европейските и общочовешките ценности;
- Развитие на умения за справяне с прояви на радикализация и екстремизъм, водещи до разделение, дискриминация, разпространение на фалшиви новини и омраза в обществото;
- Развитие на умения за разпознаване и превенция на трафик на хора; на зависимости към наркотични вещества и др.;
- Изграждане на умения за критично мислене и разбиране за света, културата, религиите, историята, медиите, икономиката, околната среда, устойчивостта;
- Развитие на ценностно-ориентирано поведение за зачитане на човешкото достойнство, свободата, демокрацията, равенството, правовата държава и правата на човека, с акцент върху правата на детето и детското участие;
- Формиране на компетентности за межкултурен диалог и изява на активна гражданска позиция; осигуряване на детското и младежко участие;
- Формиране на толерантност и уважение към етническата, националната, културната, езиковата и религиозната идентичност на всеки ученик;
- Системно взаимодействие с родителите за формиране на ценности у учениците.

Цел 1.3. Развитие на способностите и талантите

- Разширяване на спектъра от занимания по интереси, насочени към развитието на личностни и междуличностни умения;
- Разширяване на обхвата на участниците в заниманията по интереси, чрез провеждане на различни форми на изяви на училищно и междуучилищно, общинско ниво и др.
- Задълбочаване на сътрудничеството между училищата и центровете за подкрепа за личностното развитие (ЦПЛР) за изпълнение на дейности по интереси между институциите от системата на образованието;
- Разнообразяване на формите и възможностите за развитие на талантите на учениците с изявени интереси в областта на науките, изкуствата, технологиите и спорта (участие в педагогическите форми, организирани в центровете за подкрепа на личностното развитие и в училищата, провеждане на курсове, летни академии и др., спортно-тренировъчни лагери за подготовка на отбори за участие в различни видове състезания и първенства);
- Подкрепа за участие в изяви, конкурси, олимпиади и състезания в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта;
- Предоставяне на материални и морални стимули за учениците с изявени интереси в определена област на науката, технологиите, изкуствата, културата и спорта;
- Привличане на представители на висши училища, научни институти, социални партньори и неправителствени организации в подкрепа на заниманията по интереси и извънучилищните дейности;
- Създаване на подходящи условия в училището за насърчаване на активния начин на живот;
- Създаване на подходящи условия в училището за откриване и развиване на умения и таланти чрез разнообразни педагогически форми и дейности по интереси;
- Системно взаимодействие с родителите за развитие на способностите и талантите на учениците.

ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ 2 МОТИВИРАНИ И КРЕАТИВНИ УЧИТЕЛИ

Качественото образование изисква да бъде реализиран в пълнота моделът на преподаване и учене, основан на компетентностния подход.

Цели и групи мерки/Дейности:

Цел 2.2. Развитие на компетентностите в съответствие с променящата се роля на учителя

- Подкрепа на новопостъпващи педагогически специалисти в училището;
- Изграждане на партньорства и мрежи за сътрудничество между висшите училища и Средно училище „Димитър Матовски“ за провеждане на стажове и практики на учители;
- Изработване и прилагане на система за проследимост на придобитите квалификации и на необходимостта от продължаваща квалификация на педагогическите специалисти;
- Насърчаване на обучението и ангажираността на педагогическите специалисти през целия живот за продължаващо професионално развитие;
- Квалификация на педагогически специалисти без откъсване от работа;
- Насоченост при подготовката на педагогическите специалисти към прилагане на компетентностния подход и на ценностно-ориентиран подход в образователния процес;
- Развитие на дигиталните компетентности на педагогическите специалисти за прилагане на новите технологии, за облачни ИКТ услуги, за иновативни дигитални методи за преподаване, за интегриране на дигиталната медийна грамотност в обучението по всички учебни предмети и др.;
- Създаване на условия за изграждане на мрежи от училищни екипи, включващи педагогически и непедагогически специалисти и създаване на общности за споделяне на добри практики;
- Развиване на компетентностите на педагогическите специалисти за работа с даровити/талантливи ученици, с ученици със специални образователни потребности;
- Развиване на компетентностите на педагогическите специалисти за ефективно взаимодействие с родителите и другите заинтересовани страни;
- Развиване на професионални общности на педагогически специалисти на основата на мрежовия подход;
- Осъществяване на мобилност на педагогически специалисти, в т.ч. и чрез Европейска програма Еразъм+;
- Признание на създадените от педагогическите специалисти отворени образователни ресурси като професионална или академична заслуга;
- Оценка на въздействието на политиката за последващата квалификация на педагогическите специалисти. Изработване и прилагане на система за проследяване на ефекта от обученията за професионално развитие на учителите на училищно ниво.

ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ 3 СПЛОТЕНА УЧИЛИЩНА ОБЩНОСТ И СИСТЕМНА РАБОТА С РОДИТЕЛИТЕ

Пътят към по-привлекателно и по-качествено образование минава през ефективните училищни общности, обединени от общосподелена система от образователни ценности. Ще се прилагат политики за създаване и задълбочаване на връзките и взаимодействието в училищната общност между всички участници в образователния процес (ученици, учители и други специалисти и родители), с местните власти и местната общност, както и с институции и граждански организации, имащи отношение към образователното и личностно развитие на децата. Те ще се осъществяват в условията на равнопоставеност и диалог и ще са насочени към постигане на споделена визия за развитието на училището. Сърцевината на тези политики ще бъде утвърждаването на устойчив, позитивен училищен климат, на атмосфера на доверие,

уважение и грижа за другия, на чувството за общностна принадлежност и стремеж към по-добри постижения.

Цели и групи мерки/Дейности:

Цел 3.1.: Създаване и развиване на ефективна училищна общност

- Прилагане на система от мерки/правила за ефективно функциониране на училищната общност, свързани със социалната ангажираност и отговорностите на всички членове на общността, с акцент върху семейството;
- Прилагане на училищни политики за създаване на позитивен организационен климат, ефективна комуникация и позитивни отношения между всички участници в процеса на образование и заинтересованите страни, включително за управление на конфликти, за преодоляване на стереотипи, предразсъдъци и дискриминационни нагласи;
- Насърчаване участието на училищната общност в планиране и реализиране на училищни събития - конкурси, празници, тържества, спортни събития и др.;
- Прилагане на програми за взаимодействие на училищната общност с различни заинтересовани групи, които да подпомагат включването на децата в образование, трайното им приобщаване и повишаването на образователните им резултати;
- Организиране на училищното пространство и инфраструктура с оглед превръщане на училището в център на общността и място за диалог (дружелюбна училищна среда).

Цел 3.2.: Обединяване на ресурсите на семейството и училището за пълноценното развитие на ученика

- Прилагане на подходящи форми за взаимодействие с родителите, насочени към осъзнаване и осъществяване на техните отговорности за възпитанието, развитието и образованието на учениците, както и за сътрудничество с училището (обучения, семинари, кръгли маси и др.);
- Проучване становището на родителите по значими за училищния живот теми (допитвания, анкети, формуляри за обратна връзка и др.) и създаване на условия за диалог, доверие и равнопоставеност при вземането на решенията за образованието и развитието на децата и учениците;
- Координиране взаимодействието на семействата с външни институции и организации, оказващи социална, образователна и личностна подкрепа за учениците;
- Създаване на условия за взаимодействие между родителите и насърчаване на партньорството между тях за активно участие в училищния живот (на ниво клас, училище, извънучилищно ниво; общности на настоящи и бивши родители и ученици и др., които работят съвместно в интерес на училището и др.);
- Насърчаване на родителите да участват чрез избраните от тях представители в обществения съвет и училищното настоятелство.

ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ 4 ЕФЕКТИВНО ВКЛЮЧВАНЕ, ТРАЙНО ПРИОБЩАВАНЕ И ОБРАЗОВАТЕЛНА ИНТЕГРАЦИЯ

Ще продължи изпълнението и надграждането на политиките за осигуряване на ранен и равен достъп до образование, превенция на отпадането и реинтеграция в образователната система. Приоритетно ще се изпълняват мерки, насочени към гарантиране на устойчивост на процеса на образователна интеграция, намаляване на неравенствата, насърчаване на социалното включване, мотивация на деца и родители за образование, системна работа с родителите за привличането им като пълноценни участници в образователния процес.

Ще бъдат изпълнявани мерки за разширяване на възможностите за ефективно приобщаване на ученици със специални образователни потребности. Ще се засили сътрудничеството с държавните и местните органи в социалната и здравната сфера, , родителите

и местните общности. Ще се осигурява приобщаваща, подкрепяща, сигурна и безопасна образователна среда за провеждане на ефективен образователен процес, за опазване и укрепване здравето на учениците и за тяхното пълноценно личностно развитие.

Цели и гррпи мерки/Дейности:

Цел 4.1. Преодоляване на регионалните, социално-икономическите и други бариери за достъп до образование

- Подпомагане на храненето, предоставяне на месечни и еднократни стипендии, познавателни книжки, учебници и учебни комплекти и достъп до образователни ресурси, осигуряване на целодневна организация на учебния ден, съгласно действащите нормативни разпоредби;
- Изграждане на достъпна архитектурна среда в Средно училище „Димитър Матевски“;
- Развиване на училищни партньорства между училища с различен профил.

Цел 5.2. Взаимодействие с деца и родители за създаване на положително отношение към образованието

- Организиране на общи дейности по интереси, честване на празници, благотворителни акции и други събития за създаване на положително отношение към образованието;
  - Съвместна работа между родители и учители за адаптиране на децата към образователната система и създаване и развиване на мотивация за учене;
- Предоставяне на интегрирани услуги в Средно училище „Димитър Матевски“и споделяне на добри практики за междусекторни услуги за образователна, социална и здравна подкрепа;
  - Подкрепа на Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане и включване в образователната система, в т.ч. проследяване на всеки случай на ученик при пътуване и миграция и/или в риск от отпадане, както и подобряване на междуинституционалния обмен на информация;

Цел 4.3. Подкрепа на развитието на специалистите в Средно училище „Димитър Матевски“

- Повишаване компетентностите на учителите, педагогическия съветник, училищен психолог, ресурсни учители, логопед, (вкл. чрез споделяне на опит и взаимно учене) за успешно включване и пълноценно участие на учениците в образователния процес;
- Осигуряване на възможности за повишаване на квалификацията на непедagogическите специалисти;
- Подкрепа на професионалните умения на непедagogическите специалисти във всички степени и етапи на училищното образование за работа със семействата.

Цел 4.4. Прилагане на индивидуален подход към потребностите на всеки ученик

- Регламентиране на възможността за включване на повече педагогически специалисти съобразно необходимостта в паралелка с оглед отделяне на повече внимание и грижи;
- Прилагане на приобщаващи грижи и на модели за адаптация и плавен преход на ученика към условията в училището, както и на прехода между отделните етапи и степени;
- Подкрепа на учителите за прилагане на индивидуален подход и за персонализиране на обучението за всеки ученик съобразно индивидуалните му потребности, напредъка и възможностите за разгръщане на пълния му потенциал;
- Използване на възможностите на дигиталните технологии и изкуствения интелект при персонализацията на обучението;
  - Участие в национални и училищни политики за отчитане на добавената стойност;
  - Споделяне на добри практики при прилагането на индивидуален подход при обучението на учениците.

Цел 4.5. Подкрепа за пълноценно участие в образователния процес на ученици със специални образователни потребности

- Функционално оценяване на образователните потребности на учениците със специални образователни потребности и хронични заболявания;

- Разработване и прилагане на програми за психомоторно, познавателно и езиково развитие, за индивидуална и групово работа при установени езикови и/или емоционалноповеденчески и/или сензорни затруднения;
- Обогатяване на специализираната подкрепяща образователна среда оборудване и обзавеждане на ресурсни и др. кабинети, съобразно нуждите на учениците;
- Осигуряване на образователни ресурси за безвъзмездно ползване за учениците със сензорни увреждания от I до XII клас;
- Осигуряване на необходимата техника за провеждане на учебния процес на учениците със специални образователни потребности;
- Използване на адаптирани отворени образователни ресурси за ученици със специални образователни потребности.

Цел 4.6. Образователна интеграция на ученици от уязвими групи, включително роми, на търсеци или получили международна закрила и мигранти

- Насърчаване на десегрегацията на училището и формиране на подкрепяща обществена среда, междуучилищни дейности, създаване на партньорство с местните общности и гражданския сектор, допълнителна работа с учениците и с родителите;
- Прилагане на политики за толерантност и уважение към културните различия и ефективно межкултурно взаимодействие, за преодоляване на негативни обществени нагласи, основани на етнически произход и културна идентичност;
- Приемане и обучение на малолетните и непълнолетните чужденци, търсеци или получили международна закрила.

Цел 4.7. Подкрепа за пълноценно участие в образователния процес на ученици с изяви дарби

- Взаимодействие между училището и центровете за подкрепа за личностно развитие за ранно откриване на талантите и способностите на всеки ученик и насърчаване на развитието и реализацията им чрез училищните екипи за подкрепа;
- Равнопоставен достъп до спортна и културна инфраструктура и обучение;
- Осигуряване на морална и материална подкрепа за деца с изяви дарби за високи постижения в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта.

Цел 4.8. Превенция и намаляване на агресията и тормоза и недопускане на дискриминация в училището

- Включване на ученици в риск в групи за повишаване на социалните умения за общуване и решаване на конфликти по ненасилствен начин;
- Оказване на психологическа и педагогическа подкрепа за учениците и родителите;
- Квалификация на педагогическите специалисти за управление на конфликти, справяне с агресията, дискриминацията и насилието;
- Изпълнение на инициативи за повишаване на толерантността, за намаляване на агресията и кибертормоза;
- Споделяне на успешни училищни политики за превенция и намаляване на агресията и тормоза и недопускане на дискриминация;
- Модернизиране на системата за сигурност и контрол на достъпа в училището;
- Формиране на компетентности за межкултурен диалог, провеждане на кампании за толерантност и намаляване на агресията на учениците;
- Разработване и прилагане на модели на взаимодействие ученик родители –учители/психолози за превенция и намаляване на агресията и тормоза в училище.

Цел 4.9. Разширяване на възпитателната функция на училището

- Изпълнение на програми за възпитателна работа, вкл. споделяне на модели за възпитателни взаимодействия в образователния процес;
- Споделяне на добри практики и иновации във възпитателната дейност в училището;

- Формиране на нагласи за приемане на различията между учениците, основани на раса, народност, етническа принадлежност, произход, религия;
- Подкрепа на дейността на ученическите съвети и ученическото самоуправление в училището;
- Засилване на диалога и взаимодействието с родителите и включването им в дейностите на училището.

ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ 5 ОБРАЗОВАТЕЛНИ ИНОВАЦИИ, ДИГИТАЛНА ТРАНСФОРМАЦИЯ И УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ

Иновациите в образованието целят промяна на културата на преподаване и създаване на по-привлекателна среда за учене, както и повишаване ефективността на образователния процес. Те стимулират креативното мислене и творчеството в процеса на обучение. Ще се развиват образователни иновации във всички етапи и степени на образованието и във всички сфери на училищния живот. Важно значение ще има свързването на училищата, както и на учителите в мрежи и общности за иновации и креативност.

Дигиталните умения и компетенции са приоритет за целия образователен спектър. Достъпът до ИКТ за децата от XXI век е неразделна част от достъпа до образование. Навлизането на иновации, базирани на ИКТ в системата на образованието ще усъвършенства процеса на обучение и ще повиши неговата ефикасност и ефективност. В сферата на образованието ще се прилагат политики, насочени към изграждане и надграждане на образователна облачна среда и създаване на ресурси, както и към споделяне и интегриране на вече съществуващи и доказали се на национално и международно равнище ресурси. Ще се насърчава и формирането на умения у учениците да станат дигитални създатели, да моделират, програмират и развиват дигитална креативност. Усилията ще се насочат към въвеждане на специализирани софтуерни решения за анализ и оценяване на образователните резултати.

Образованието за устойчиво развитие е тясно свързано с международните дискусии за устойчиво развитие, с програмата на ООН и Целите за устойчиво развитие (ЦУР) до 2030 година. В контекста на тази перспектива ще се прилагат образователни политики за създаване на гражданска, финансова, здравна, екологична и спортна култура. Ще се формират ключови компетентности у учениците за устойчиво развитие, интеркултурен диалог, разбиране и оценяване на културното многообразие, както и компетенции за демократична култура и дигитално гражданство. Ще се разширяват познанията за безопасност на движението по пътищата. Ще се създава цялостен обновен облик на образователните институции; подкрепен от инвестиции в съвременна, провокираща мисленето и творчеството образователна среда и в модерно оборудване и обзавеждане.

Цели и групи мерки/Дейности:

Цел 5.1. Насърчаване и развитие на култура за иновации

- Въвеждане на образователни иновации в организацията, управлението, образователното съдържание, методите на преподаване и образователната среда;
- Развиване на взаимното учене и провокиране за иновативни решения във всички сфери на училищния живот сред учителите;
- Развитие на педагогически професионални общности и активизиране на участието и екипната работа на педагогическите специалисти при вземане на решения, предлагане и реализиране на иновации;
- Текущ обмен на данни и опит между педагогическите специалисти, свързани с постиженията на учениците, чрез използване на отворени образователни ресурси;
- Създаване на механизми за самооценка на иновационните дейности, посредством споделяне на иновативни практики и постижения от страна на учениците и техните родители;
- Въвеждане, утвърждаване и мултиплициране на иновативни практики, реализирани посредством мобилност, включително и чрез програмата Еразъм +;

- Разработване и прилагане на подкрепящи политики за иновации и стимулиране на личното творчество на участниците в образователния процес;
- Подобряване и активизиране на участието на родителската общност чрез приобщаващи иновативни дейности;
- Мотивиране за учене чрез проектно-базирано обучение както в присъствена форма, така и в обучение в електронна среда на базата на интегрирано знание, критично мислене и самооценка;
- Участие в мрежата на иновации чрез създаване на иновативно пространство между училища, представители на висшите училища и неправителствения сектор, в партньорство с общи цели и теми за обмен на нововъведения;
- Участие в националното уеб-базирано пространство за обмяна на информация, публикуване на иновационни практики и представяне на иновативни продукти.

Цел 5.2. Иновации в образователния процес

- Създаване на условия за обучение на учениците в малки групи или индивидуално в различни режими на работа във училището и навън;
- Разширяване на възможностите за интегрирано знание чрез проектно-базирано обучение, развитие на езиковите и комуникативните умения;
- Подобряване на образователната среда, чрез обособяване на STEM среда за прилагане на нови методи на преподаване, с цел мотивиране на учениците за учене, трайно знание и професионална ориентация в областта на високотехнологичните индустрии;
- Създаване на ученически научно-изследователски общности в училищната STEM среда съвместно с представители на научната общност и бизнеса;
- Развитие на умения за работа в различни социокултурни среди и области на живота; Прилагане на хибридна форма на обучение (присъствено и дистанционно) чрез използване на отворени образователни ресурси и прилагане на иновативни методи на преподаване;
- Сътрудничество за мултиплициране на ефективни иновации с иновативни образователни институции, между иновативни и неинновативни училища;
- Създаване и развитие на партньорства с други образователни институции и родители за споделяне на иновативни практики;
- Развитие на иновативно училище;
- Стимулиране на иновациите и обединяване на хората за обща кауза чрез прилагане на образователни модели с добавена стойност.

Цел 5.3. Иновации в образователната среда

- Подобряване на образователната среда чрез създаване на училищен център със STEM среда — иновативен учебен център с фокус върху STEM, които са нов модел на учене и включват промяна в образователната среда, учебното съдържание, преподаването, организацията и управлението на училищните процеси, експериментална и изследователска работа;
- Осигуряване на естетични, модерни и гъвкави пространства в училището, осигуряване адаптация спрямо променящите се нужди на обучението и иновативните практики;
- Разширяване на достъпа до модерни IT технологии с оглед провеждане и участие в иновации от разстояние, бърз и качествен достъп до информация и приобщаване на други участници в иновационните процеси;
- Разширяване на образователната среда извън училището с оглед прилагане на иновации в удобни и достъпни пространства, включително „зелени класни стаи“ в обсега на училището и сред природата.

Цел 5.4. Развитие на образованието в дигитална среда и чрез дигитални ресурси

- Балансирано използване на дигиталните образователни решения и на традиционното учене съобразно възрастта на децата;
- Развиване на уменията на педагогическите специалисти за преподаване в онлайн среда и за разработка и използване на дигитално учебно съдържание;

- Формиране на компетентности у учениците и педагогическите специалисти за създаване, редактиране, обогатяване и актуализиране на дигитално съдържание;
- Формиране на умения за безопасно използване на интернет, за разпознаване на рискове, заплахи, фалшивите новини и др.;
- Ефективен и постоянен контрол от страна на педагогическите специалисти за спазване на правилата за работа в мрежата на ученици в училището;
- Редуциране достъпа до вредно или незаконно съдържание в интернет на учениците в училището от ръководителя на компютърния кабинет, съвместно с интернет доставчика;
- Развиване на умения за създаване, използване и моделиране на изкуствен интелект;
- Използване на облачната среда, въвеждане на специализирани софтуерни решения за анализ и оценяване на образователните резултати, чрез използване на компютърно моделиране, алгоритми и изкуствен интелект;
- Създаване в училището на високотехнологична образователна среда и условия за преподаване чрез използване на интегрирани образователни платформи и облачни технологии;
- Увеличаване броя на крайните електронни устройства в училището;
- Осигуряване на свободен, защитен/безопасен достъп до интернет на учениците в училището;
- Развитие на вътрешната училищна мрежа за осигуряване на бърз, защитен и надежден достъп до дигитални ресурси;
- Обзавеждане на учебните кабинети със съвременно оборудване за работа с дигитално учебно съдържание и превръщането им в дигитални класни стаи;
- Осигуряване на достъп до виртуална класна стая и на педагогическа подкрепа за обучение от разстояние в електронна среда за всички ученици в случаи на епидемии, природни бедствия и др., както и за тези ученици, които попадат в рискови категории и не могат да посещават училище поради здравословни причини и/или са със специални образователни потребности;
- Споделяне, интегриране и използване на вече съществуващи и доказали ефективността си безплатни дигитални образователни ресурси за ученици и учители;
- Разработване и осигуряване за безвъзмездно ползване на дигитални образователни ресурси за учениците;
- Осигуряване за безвъзмездно ползване на достъп до електронно четим учебник на съответните учебници — печатни издания за учениците от I до VII клас;
- Развиване на облачните услуги и вграждането им в училищното образование;
- Използване на технологията „Интернет на нещата” (IoT) за целите на образованието в училището.

Цел 5.5. Образование за устойчиво развитие

- Осъществяване на специализирани обучения на учители за ефективно педагогическо взаимодействие в съответствие с принципите за устойчиво развитие;
- Въвеждане на дейности по опознаване на природата в неурбанизирана среда;
- Разширяване на дейностите, свързани с повишаване на двигателната активност и здравословното хранене;
- Изграждане на партньорство и съвместни политики за постигане на целите за устойчивото развитие;
- Изграждане на екологична култура и навици за разделно събиране на отпадъци;
- Реализиране на дейности за популяризиране на европейските инициативи в областта на образованието за устойчиво развитие;
- Обучение, ориентирано към формиране на знания и умения за живот с фокус към здравното образование, здравословното хранене, първа долекарска помощ, безопасно движение по пътищата, обучение по различни видове спорт и други с активното участие на родителите;
- Създаване и използване на отворени образователни ресурси и модели за устойчиво развитие на институционално ниво.

Цел 5.6. Модернизиране на образователната инфраструктура към устойчиво развитие

- Изпълнение на дейности, свързани със създаването на цялостен обновен облик на училището;

- Изпълнение на инфраструктурни и технологични решения за модернизация на училището и на средата за обучение;
- Ремонт на училището и създаване на условия за спорт, занимания по интереси, дискусии по различни теми и др. в тях;
- Изграждане/реконструиране на съществуващи открити/закрити спортни площадки и площадки за игри;
- Изграждане и поддържани на площадки за обучение на учениците по безопасност на движението по пътищата;
- Ремонтни дейности за спестяване на енергийни, водни и други ресурси;
- Оптимизиране и естетизиране на вътрешното пространство в училището и осигуряване на безопасен достъп на всеки ученик до образование;
- Изграждане, реконструкция и обновяване на прилежащите дворове — реализиране на терен за опитно поле, ботаническа градина, детски развлекателен кът и др.;
- Изграждане на система за разделно събиране на отпадъци в училището;
- Изграждане на модерна, безопасна и подкрепяща среда в училището.

ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ 6 РЕАЛИЗАЦИЯ В ПРОФЕСИИТЕ НА НАСТОЯЩЕТО И БЪДЕЩЕТО

Стремежът към разширяване на професионалното образование и обучение се обуславя от развитието на дигитализацията и технологиите, прехода към зелена икономика и устойчиво развитие.

Ще се прилагат политики за постигане на качествено и иновативно професионално образование и обучение, отговарящо на динамично променящите се изисквания на пазара на труда. Ще се актуализират учебните програми за адаптиране към промяна в структурата на професиите. Ще се насърчават партньорствата с професионалните гимназии, висшите училища, предприятията и изследователските центрове за споделяне на материална база и инициативи, както и включването в регионални, секторни и национални мрежи. Ще се увеличава дялът на дуалната форма на обучение.

Цели и групи мерки/Дейности:

Цел 6.1. Професионално образование и обучение, съответстващо на динамиката на пазара на труда

- Осигуряване на система от достъпни и качествени услуги за системно кариерно ориентиране в училище във връзка с успешната реализация на пазара на труда;
- Насърчаване на интереса към професионалното образование по приоритетни професии и по специалности с прогнозиран бъдещ недостиг на пазара на труда.
- Реализиране на професионално образование по приоритетни професии и специалности.

Цел 6.2. Формиране и развитие на умения за професиите на настоящето и бъдещето

- Повишаване квалификацията на учителите в професионалното образование и обучение за прилагане на компетентностния подход; за придобиването на съвременни знания, новости в техниките и технологиите, динамично развиващите се производствени технологии и др.
- Засилване на практическото обучение и допълнителната професионална подготовка в училището;
- Създаване и развитие на партньорства за провеждане на ученически практики, за споделяне на оборудване и обмен на ресурси;
- Разширяване на практическото обучение в реална работна среда (с акцент върху дуалната система на обучение) по отношение на географския обхват и на възможностите за избор на специалности и професии;
- Развитие на проектно-ориентирано учене;
- Прилагане на механизъм за проследяване на реализацията на завършилите професионално образование и обучение.

Цел 6.3. Развитие на професионалното образование и обучение, базирано на прехода към цифрова и зелена икономика

- Подкрепа за въвеждането на научни подходи и иновации в професионалното образование и обучение, за насърчаване на продължаващото образование с цел ориентиране към научноизследователска и развойна дейност на учениците и на предприемаческите им умения;
- Създаване и прилагане на иновативни методи за преподаване и учене, базирани на дигиталните технологии и отворените онлайн образователни ресурси;

ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ 7 УЧЕНЕ ПРЕЗ ЦЕЛИЯ ЖИВОТ

Усилията ще бъдат насочени към създаване на привлекателни и гъвкави възможности за придобиване на основни умения, на нови компетентности, на квалификация и преквалификация вън формалната образователна система и в неформалното обучение, както и създаване на условия за информално учене. Всеки избор на индивидуални стратегии за образование, обучение и учене ще бъде насърчаван, подкрепян и развиван.

Цели и групи мерки/Дейности:

Цел 7.1. Разширяване на възможностите за учене през целия живот

- Ефективно прилагане на национална квалификационна рамка за учене през целия живот;
- Системно кариерно ориентиране и консултиране на учениците във всеки един етап на обучение за откриване на професионалните им интереси;
- Популяризиране на ученето сред всички слоеве на населението за участие във форми на учене през целия живот;
- Осигуряване на достъп до отворени образователни ресурси за учене през целия живот за всички.

Цел 7.2. Осигуряване на условия за насърчаване на ученето през целия живот

- Разширяване на спектъра от възможности за учене чрез популяризиране на формалното образование, неформалното обучение и информалното учене и мотивиране на лицата;
- Включване на педагогически специалисти в квалификационни курсове за усвояване на техники на преподаване на младежи и възрастни във формално и неформално образование и обучение, с приоритет придобиване на цифрови умения и дигитални методи за обучение;
- Повишаване на осведомеността сред заинтересованите общности за възможностите, които предоставя ученето през целия живот;
- Насърчаване на мобилността по европейски и международни програми на учащите и служителите и на транснационалното сътрудничество на доставчиците на образование и обучение;
- Използване на образователни платформи и споделяне на ефективни модели в подкрепа на висококачествено и приобщаващо образование и обучение през целия живот;
- Насърчаване на партньорството със заинтересованите страни, свързани с обучението и образованието на младежи и възрастни.

ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ 8 ЕФИКАСНО УПРАВЛЕНИЕ И УЧАСТИЕ В МРЕЖИ

Образованието все по-осезаемо придобива характеристики на хоризонтална политика. В управлението на системата на всички нива ще се утвърждават интегрираният подход и ефективното взаимодействие със заинтересованите институции и гражданите. Ще се насърчават стратегическите партньорства и мобилността с цел обучение и обмяна на добри практики. Ще бъде въведен и ще се прилага координационен механизъм за наблюдение на изпълнението и

изготвяне на оценка на въздействието на политиките за образование, обучение и учене. Ще се насърчават политиките за свързаност между образователните институции, в това число споделянето на ресурси, работата по проекти и в мрежи.

Цели и групи мерки/Дейности:

Цел 8.1. Преход от стандартизиран подход в управлението на образователната институция към управление, основано на креативност и иновции

- Утвърждаване на интегрирания подход и ефективното взаимодействие със заинтересованите институции и гражданите;
- Прилагане на екипен подход на взаимодействие между всички участници в образователния процес в Средно училище „Димитър Матевски“;
- Утвърждаване на училищните съвети като ефективен участник в училищния живот и в организационното развитие на училището, разширяване на детското и младежко участие при вземането на решения;
- Подобряване на образователната среда чрез създаване и развиване на училищни и микроучилищни (класни) общности между учители, ученици, родители и други заинтересовани страни;
- Утвърждаване на лидерството като водещ подход в управлението на училището;
- Повишаване квалификацията на директора чрез обучения за развитие на лидерски компетентности;
- Дигитализация на управлението на Средно училище „Димитър Матевски“;
- Мегодическа подкрепа на експертите от РУО и префокусиране на ролята им върху методическото подпомагане и подкрепата на педагогическите специалисти, включително на креативните учители и стимулиране на взаимодействието с родителите;
- Участие в система за измерване и отчитане на напредъка при изпълнение на ключовите индикатори за развитие на предучилищното и училищното образование, базирана на точна, проверима и надеждна информация;
- Внедряване на Национална електронна информационна система за предучилищното и училищното образование (НЕИСПУО) и оптимизиране на връзката институция родители (електронни дневници, бележници за кореспонденция и ученически книжки, водени в електронен вид);
- Наблюдение, мониторинг и контрол на изпълнението и изготвяне на оценка на въздействието на политиките за образование, обучение и учене;
- Мотивация на училищните екипи и подкрепа на иновативните и творчески решения на всички участници в образователния процес.

Цел 8.2. Сътрудничество между институциите и свързване в мрежи

- Създаване и поддържане на ефективни партньорски мрежи с други образователни институции;
- Ефективно взаимодействие с неправителствени организации и други представители на гражданското общество по въпросите на училищното образование;
- Въвеждане и утвърждаване на практика за споделяне на ресурси между образователните институции на регионален принцип;
- Провеждане на съвместни инициативи, партниране и споделяне на ресурси с библиотеки, музеи и други културни институции и научни организации;
- Поддържане на училищната библиотека, обогатяване на библиотечния фонд.